

Ревизия на европейската медийна директива - предложения на надзорниците от ЕС – 1-ва част

Препоръки на подгрупата по независимостта на регулаторите

Европейската комисия и Групата на европейските регулатори на аудиовизуални медийни услуги (ЕРГА) подготвят промени в Директивата за аудиовизуалните медийни услуги (ДАВМУ 2010/13/ЕС). ДАВМУ беше приета през 2007 година и е наследник на Директивата „Телевизия без граници“ (89/552/ЕИО). Оттогава медийният пейзаж се измени значително заради продължаващото сближаване между телевизията и интернет и появата на нови хибридни услуги, най-често съчетаващи аудиовизуално съдържание и/или формати с различни технологични иновации. Ревизията на директивата трябва да инкорпорира актуалното развитие на медиите в общата европейска регулаторна рамка.

Препоръките на подгрупата по независимостта на регулаторите към ЕРГА за предстоящите промени в Директивата за аудиовизуални медийни услуги през 2016 година са базирани върху въпросник, попълнен от страните-членки на организацията и върху допълнителна работа в подгрупата.

Част от отправените препоръки са отдавна въведени в българското законодателство. Една от тях е в ДАВМУ да има специален текст, гласящ, че страните-членки имат независими регулаторни власти. Ревизираната директива трябва и ясно да постулира, че държавите гарантират тяхната независимост, особено чрез прозрачни процедури за номинации и назначения. Освобождаването на председателя и на членовете на борда на независимите регулаторни власти трябва да се основават на прозрачни и обективни критерии, описани в съответния закон/регламент, смята още ЕРГА. Друга препоръка на подгрупата е промените в ДАВМУ да осигурят приемане на правила в националното законодателство за несъвместимост и конфликт на интереси.

Всички регулатори смятат, че е от изключителна важност да разполагат с адекватни и подходящо квалифицирани хора, за да могат да изпълняват ефективно функциите си. Според ЕРГА този принцип трябва да е ясно отразен в директивата. Работната група коментира още, че заплащането на работещите за националните регулаторни органи трябва да е адекватно и достатъчно, за да могат те да привличат и задържат квалифициран персонал.

Интересна секция в доклада е тази за финансовата автономност. Направени са следните заключения:

1. Повече от половината от отговорилите на въпросника регулатори имат автономност да подготвят сами бюджетите си.
2. Само ограничено малцинство от тях имат автономност да одобряват своите бюджети.
3. Преобладаващото мнозинство от регулаторните органи, но не и всички от тях, имат автономност да разпределят по свое усмотрение бюджетите си.
4. В повечето случаи финансовите отчети на регулаторите са обект на външно одобрение/оценка.
5. Макар мнозинството от националните регулаторни власти да считат бюджета си за адекватен за изпълнение на своите задачи, някои усещат, че значителните финансови съкращения и мерките за остеритет представляват предизвикателство пред адекватното изпълнение на функциите им.
6. Не съществува доминиращ модел за финансиране на регулаторите.

Препоръките на ЕРГА за финансовата автономност са:

Конкретен текст в ревизираната ДАВМУ да гарантира, че регулаторите имат достатъчни/адекватни финансови ресурси за изпълнение на задачите си, както и автономност в изпълнението на бюджетите си.

Следвайки принципа за отчетността, финансовите отчети на регулаторите да бъдат обект на външна оценка от независима и квалифицирана институция.

Тук коментарът на работната група е, че ревизираната ДАВМУ би могла да съдържа и текст, че регулаторите трябва да са автономни в подготовката на бюджетите си и за тях да има отделни фискални алокации.

Препоръките продължават с необходимостта от представянето на конкретен текст, който да предписва прозрачността, имаща директно влияние върху независимостта на регулаторите, като главен аспект на доброто управление. Необходими са и счетоводни механизми като гаранция за демократичната легитимност и ефективното функциониране (т.е. процедури на външно одитиране). Функционирането трябва да бъде регулирано от прозрачни процедури - пише в становището на ЕРГА. Регулаторните власти трябва да осигурят, там където е подходящо, консултации и сътрудничество със заинтересованите страни, особено преди вземането на решения, които ще окажат значително влияние върху пазара. Съветът е консултациите да следват ясни процедурни правила.

Обърнато е внимание, че ДАВМУ трябва да дава на регулаторите право да вземат автономни решения, независими от всички ведомства и организации, свързани с предоставянето и разпространението на медийни аудиовизуални услуги. Новата директива трябва и да наложи принципа на прозрачността, ясно постулирайки, че регулаторите трябва да публикуват решенията си, предоставяйки и обосновка за тях.

В ДАВМУ трябва ясно да се казва, че регулаторните власти трябва да се снабдени с адекватни правомощия за налагане на мерки. Тези правомощия следва да се прилагат автономно. Подгрупата счита и че е необходим отделен текст, според който процедурата за налагане на санкции е честна, прозрачна, недискриминационна и още, че санкциите се публикуват. Отбелязано е, че в директивата също трябва да се инкорпорира правото за изслушване. Подгрупата смята, че апелативните органи трябва да са съдебни органи.